

Studiedag Mbo Taalacademie

Zinvol evalueren van taal in het mbo: toetsen, formatief beoordelen en feedback geven

Vrijdag 20 september 2024 in De Eenhoorn, Amersfoort

Welke invloed hebben gestandaardiseerde taaltoetsen op taalonderwijs? Hoe krijg je zicht op de ontwikkeling van studenten en hoe help je ze verder met gerichte feedback? Welke factoren spelen een rol bij het toetsen en beoordelen van taal en wat betekent dat voor de taallessen? Deze vragen, en nog meer, komen aan de orde op de studiedag, in plenaire presentaties en deelsessies.

Programma Studiedag 20 september

9.30	Inloop
10.00 - 10.15	Opening
10.15 - 11.00	Red de taal van de toetsing Karen Heij
11.00 - 11.10	Pauze
11.10 - 11.55	Waarderen van studentontwikkeling door formatief evalueren Liesbeth Baartman
11.55 - 12.45	Uitwisseling en verdieping
12.45 - 13.30	Lunch
13.30 - 14.45	Deelsessies. Keuze uit: <ol style="list-style-type: none">1. Activerende feedback op schrijfproducten van studenten Jacqueline van Kruiningen2. Evalueren van spreekvaardigheid Nivja de Jong3. Lerend kwalificeren: Voordelen en voorbeelden voor de vak- en taallessen Liza Graumans
14.45 - 15.00	Zaalwissel
15.00 - 15.30	De rol van intuïtie bij toetsen en beoordelen: kracht of valkuil? Kristin Vanlommel
15.30	Borrel

Sprekers plenair

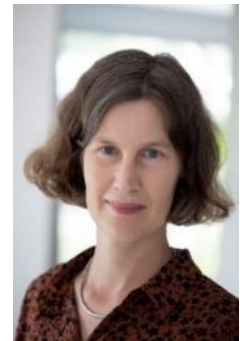
Red de taal van de toetsing Karen Heij

Taal is maatwerk. Gestandaardiseerd meten staat daarmee op gespannen voet. Daarmee ligt de vraag op tafel: Welke invloed heeft dat gestandaardiseerde meten op het taalonderwijs? Of, een stapje verder: Hoe voorkomen we dat het maatwerk verdwijnt? Karen Heij gaat in op de dilemma's die samenhangen met gestandaardiseerd toetsen, welke gevolgen zij ziet voor de studenten en hun taalvaardigheid en wat we moeten doen om de taalontwikkeling te redden van de toetsing.

Karen Heij is taalkundige, toetsexpert en onderwijsadviseur. Zij promoveerde in 2021 op de Eindtoets basisonderwijs gezien vanuit bestuurlijk perspectief.

Waarderen van studentontwikkeling door formatief evalueren Liesbeth Baartman

Onderwijs en examinering zijn in het mbo vaak twee gescheiden werelden. Door de inkoop van examinering voelen veel docenten zich hier weinig bij betrokken. Dit kan leiden tot een slechte aansluiting tussen onderwijs en examinering. Of juist tot examentraining bij een examen Nederlands. De cyclus van formatief evalueren kan handvatten bieden om in de dagelijkse onderwijspraktijk zicht te krijgen op de ontwikkeling van studenten. Liesbeth Baartman neemt u mee in de wereld van Lerend Kwalificeren en koppelt daar formatief evalueren aan. Dit doet ze aan de hand van voorbeelden uit diverse praktijkgerichte onderzoeksprojecten.

Liesbeth Baartman werkt als lector Toetsen en Beoordelen in Beroepsonderwijs bij het Kenniscentrum Leren en Innoveren van Hogeschool Utrecht. Liesbeth is tevens als gastonderzoeker verbonden aan de Open Universiteit. Ze doet onderzoek naar de vraag hoe je met passende toetsings- en examineringssystematieken recht kunt doen aan alle studenten in beroepsopleidingen. Liesbeth heeft veel onderzoek gedaan naar formatief evalueren en manieren om zicht te krijgen op studentontwikkeling in de dagelijkse onderwijspraktijk, waarbij feedbackdialogen een belangrijke rol spelen. Ook doet ze onderzoek naar programmatisch toetsen of lerend kwalificeren, waarin studenten bewijzen verzamelen gedurende het onderwijsproces in dit inzetten voor leren én beslissen.

De rol van intuïtie bij toetsen en beoordelen: kracht of valkuil?

Kristin Vanlommel

Zin-vol toetsen is niet alleen een kwestie van toetscompetenties. Kristin Vanlommel staat in deze lezing stil bij de rol van intuïtie en persoonlijke interpretatiekaders bij het beoordelen van studenten. Dankzij onze opleiding en jarenlange ervaring in onderwijs kunnen we snel signalen en patronen herkennen, maar het zorgt er ook voor dat we naar studenten kijken door een gekleurde bril. Een belangrijke vraag is hoe intuïtie beïnvloedt, wanneer expertise beslissingen

versterkt en wanneer het een eerlijk en juist oordeel in de weg staat. Kristin Vanlommel legt uit wat intuïtie is en hoe het onze beslissingen beïnvloedt aan de hand van concrete voorbeelden en toetsvraagstukken.

Dr. Kristin Vanlommel is lector van het lectoraat 'Organiseren van Verandering in Onderwijs' aan de Hogeschool Utrecht en gastprofessor aan de Universiteit Antwerpen. Haar onderzoek focust op het leiden en organiseren van evidence-informed veranderprocessen in onderwijs. In haar promotieonderzoek onderzocht ze hoe data en intuïtie een rol spelen bij besluitvormingsprocessen van leraren, met name bij overgangsbepalingen zoals zittenblijven en attestering.

Sprekers Deelsessies

Activerende feedback op schrijfproducten van studenten Jacqueline van Kruiningen

Mbo-studenten produceren best veel tekst, zowel voor het vak Nederlands als daarbuiten. Aan het 'nakijkwerk' besteden docenten/begeleiders veel tijd. Maar worden studenten er eigenlijk wel beter van? Jacqueline van Kruiningen presenteert alternatieven voor 'commentaar leveren' of 'correctie' en geeft concrete tips om studenten aan te zetten tot beter (leren) plannen, schrijven, evalueren en herschrijven.

Jacqueline van Kruiningen is lector Taalbewust hoger onderwijs aan de Hogeschool Rotterdam, waar ze zich richt op de taalontwikkeling van studenten, en op manieren waarop de opleidingen die ontwikkeling kunnen ondersteunen. Ze werkte als docent, onderzoeker en teamleider in diverse sectoren van het hoger onderwijs en was betrokken bij de ontwikkeling van het Taalunie-kader Taalcompetent in het hoger onderwijs. Samen met Joy de Jong schreef ze het boek Geef ze het nakijken. Over activerende feedback en schrijfbegeleiding in het hoger onderwijs.

Evalueren van spreekvaardigheid Nivja de Jong

Wat houdt spreken en gesprekken voeren in? In deze deelsessie gaan we in op het construct spreken en gesprekken voeren. Daarnaast spelen veel factoren een rol tijdens het beoordelen van spreken/gespreksvaardigheid. Aan de hand van voorbeeldexamens gaan we na hoe het is geoperationaliseerd, en hoe de factoren voor beoordeling een rol spelen. Tot slot gaan we in op de vraag hoe (formatieve) activiteiten kunnen voorbereiden op de uiteindelijke summatieve beoordeling.

Nivja de Jong is hoogleraar Tweede Taalverwerving en Didactiek aan de Universiteit Leiden. Ze is werkzaam bij het Centre for Linguistics (LUCL) en het Interfacultair Centrum voor Lerarenopleiding, Onderwijsonderzoek en Nascholing (ICLON). Ze is voorzitter van het Language Learning Resource Centre aan de Universiteit Leiden, expertlid van de European Association of Language Testing and Assessment en lid van het Meesterschapsteam Moderne Vreemde Talen.

Lerend kwalificeren: Voordelen en voorbeelden voor de vak- en taallessen Liza Graumans

Met lerend kwalificeren hangt niet meer alles af van één meetmoment maar kunnen we ook het harde werk en het leerproces van studenten dat daaraan vooraf ging waarderen. Dit geldt ook voor de instellingsexamens taal. Wat is er nodig aan bewijzen, feedback- en meetmomenten om ervoor te zorgen dat je aan het einde van de rit met elkaar kunt zeggen 'deze student heeft hiermee bewezen taalvaardig te zijn voor deze vaardigheden op het eindniveau'? En hoe kun je er ook nog - omdat het moet - een cijfer aan geven?

Liza Graumans is van origine taaldocent (Engels en Nederlands), nu beleidsmaker en onderwijsadviseur bij Rijn IJssel. Haar dossiers zijn taalbeleid en lerend kwalificeren. Ze is lid van de kerngroepen van het Platform Taal en van MVT en betrokken bij de herijking taalesen. Daarnaast zit ze in de agendacommissie in het landelijk lerend netwerk Lerend kwalificeren.

